

Instituutiovalvonta, Arto Sukula

Palkitsemiseen liittyvästä kannanotosta saadut lausunnot

Finanssivalvonta (Fiva) on käynyt läpi palkitsemiseen liittyvästä kannanotosta saamansa lausunnot ja tehnyt niiden perusteella lopulliseen kannanottoon muutoksia.

Seuraavassa on käsitelty kannanottoluonnokseen kohdistuneet merkittävimmät havainnot ja niiden huomiointi lopullisessa kannanotossa:

Kannanoton antaminen

Joissakin lausunnoissa kehoitettiin harkitsemaan sitä, onko kannanoton antaminen tässä vaiheessa yleensä tarpeellista, kun pankkidirektiivin muutos on valmisteilla. Samoin kehoitettiin harkitsemaan sitäkin vaihtoehtoa, ettei anneta kannanottoa ilman todellista kansallista ohjeistusta.

Fiva pitää palkitsemiseen liittyvän suomalaisen sääntelyn saattamista eurooppalaiselle tasolle jo tässä vaiheessa tärkeänä ja päätti sen vuoksi antaa kannanoton.

Kannanoton yksityiskohtaisuus

Monissa lausunnoissa toivottiin, että kannanotto vastaisi kansainvälisiä käytäntöjä eikä Suomessa ainakaan otettaisi käyttöön muita tiukempia säännöksiä. Toisaalta monissa lausunnoissa kannanottoa pidettiin tulkinanvaraisena ja siinä käytettyjä sanontoja epäselvinä.

Lopullista kannanottoa laatiessaan Fiva on pyrkinyt varmistamaan, että kannanoton sisältö vastaa mahdollisimman pitkälti kansainvälisiä suosituksia, erityisesti EU:n komission palkitsemisesta rahoitus- ja vakuutuslaitoksille antamia suosituksia. Lopullisessa kannanotossa Fiva on pyrkinyt välttämään kansainvälisiä suosituksia yksityiskohtaisempaa sääntelyä.

Kannanoton soveltamisala

Joissakin lausunnoissa kehoitettiin arvioimaan, onko kannanoton tarpeellista koskea kaikkia valvottavia, ja katsottiin, että kannanoton tulisi koskea vain riittävän suuria toimijoita, joiden toiminta vaikuttaa finanssimarkkinoiden vakauteen ja systeemirisktiin. Joissakin lausunnoissa katsottiin, että kannanotto tulisi rajata koskemaan vain henkilöitä, joiden toiminnalla on olennaista vaikutusta valvottavan riskeihin. Hallituksen jäseniin sitä tulisi soveltaa vain, jos he toimivat päätoimisesti yhtiössä.

Fiva on päättänyt antaa kannanoton komission suosituksen mukaisesti eli siten, että se koskee kaikkia Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:ssä lueteltuja yhteisöjä ja laitoksia. Kannanotto kuitenkin sisältää suhteellisuusperiaatteen, joka huomioi valvottavien erilaisuuden. Soveltaessaan kannanotossa esitettyjä suosituksia valvottavan tulee harkita, miten se toteuttaa suosituksia siinä laajuudessa, joka on oikeassa suhteessa sen kokoon, organisaatiora-

Instituutiovalvonta, Arto Sukula

kenteeseen sekä toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen.

Lopullisessa kannanotossa Fiva on rajannut kannanoton soveltamisalaa. Kannanotossa suositellaan, että palkka- ja palkkiopolitiikan tulisi määritellä koko henkilöstön palkitsemista koskevat keskeiset periaatteet. Lisäksi siinä tarkennetaan, että kannanoton suosituksia tulisi soveltaa erityisesti valvottavan toimitusjohtajan ja muiden sellaisten henkilöiden palkitsemiseen, joiden toiminnalla on olennaista vaikutusta valvottavan riskeihin.

Valvottava on listayhtiö tai se kuuluu konserniin

Joissakin lausunnoissa tuotiin esille se, että kannanotossa ei ole huomioitu, että jotkut valvottavat ovat listayhtiöitä tai että jotkut valvottavat kuuluvat ulkomaisiin finanssialan konserneihin.

Lopullisen kannanoton soveltamisesta koskevaan kohtaan, Fiva on lisännyt selvennyksen siitä, että niiden valvottavien, jotka ovat listayhtiöitä, tulisi noudattaa listayhtiöille annettua hallinnointikoodin lisäksi tätä kannanottoa.

Kannanotossa esitetty suositus sen soveltamisesta sekä valvottavattä konsernitasolla vastaa komission suosituksessa esitettyä.

Maksettujen palkkioiden takaisinperintä

Monissa lausunnoissa katsottiin, että kannanottoon ei tulisi sisällyttää maksettujen palkkioiden takaisinperintää, koska se voi johtaa työ- ja sopimusoikeudellisiin ongelmiin.

Kannanottoluonnoksessa oli suositus, jonka mukaan tulosperusteinen ja muu muuttuva palkitseminen tulisi laatia sellaiseksi, että maksetun palkkion voi vaatia kokonaan tai osittain takaisin, jos se on maksettu ilmeisen virheelliseksi jälkeinpäin osoittautuneiden tietojen perusteella. Vaikka tämä suositus oli komission suosituksen mukainen, Fiva on lopullisesta kannanotosta poistanut takaisinperinnän siitä mahdollisesti aiheuttavien oikeudellisten ongelmien johdosta.

Kiinteän palkitsemisen osuus

Kannanottoluonnoksessa oli suositus, jonka mukaan suuri osuus palkitsemisen kokonaismäärästä tulisi olla kiinteää. Joissakin lausunnoissa katsottiin, että suositus ei ole tarkoituksenmukainen eikä vastaa kansainvälisiä suosituksia.

Fiva on muuttanut lopullisen kannanoton vastaamaan komission suositusta. Sen mukaan, jos palkitsemiseen sisältyy kiinteiden osien

17.2.2010

Dnro 3/103/2009

Julkinen

Instituutiovalvonta, Arto Sukula

lisäksi muuttuvia osia, palkka- ja palkkiopolitiikalla olisi luotava taroituksenmukainen tasapaino kiinteiden ja muuttuvien osien välille. Palkitsemisen kokonaismäärästä olisi riittävän suuri osuus säilytettävä kiinteänä, jotta valvottava voi pidättäytyä tulokseen perustuvas- ta palkitsemisesta kokonaan tai osittain, jos palkitsemisen kohteena oleva henkilö, liiketoimintayksikkö, jossa henkilö työskentelee, tai koko valvottava ei täytä asetettuja tavoitteita. Palkitsemisen kohteena olevien henkilöiden tulotaso ei saisi olla ratkaisevasti riippuvainen tulokseen perustuvasta palkitsemisesta. Valvottavalla tulisi myös olla oikeus pidättäytyä muuttuvien palkanosien maksamisesta, jos sen taloudellinen tilanne on heikentynyt merkittävästi.

Huomattavan palkkion maksun lykkääminen

Joissakin lausunnoissa katsottiin, että huomattavan palkkion maksun lykkäämiselle ei tulisi kannanottoluonnoksen mukaisesti tässä vaiheessa asettaa kolmen vuoden määräaika.

Kolmen vuoden määräaika huomattavan palkkion maksun lykkäämiselle vastaa luottolaitosdirektiiviin esitettyä muutosta. Fiva on katsonut perustelluksi säilyttää kolmen vuoden määräaika kannanotossa. Kannanotto vastaa tältä osin myös Ruotsin uutta sääntelyä.

Palkkioiden maksaminen osakkeina

Joissakin lausunnoissa katsottiin, että palkkio tulisi voida maksaa myös käteisenä. Joissakin osakeperusteisia palkkioita pidettiin erittäin kannatettavina ja esitettiin, että suositusta voisi laajentaa myös ei-noteerattuihin valvottaviin.

Fiva on päättänyt säilyttää lopullisessa kannanotossa suosituksen siitä, että huomattava osa pörssinoteerattujen valvottavien muuttuvista palkkioista tulisi maksaa osakkeina.

Erorahat

Joissakin lausunnoissa katsottiin, että Suomessa erorahan maksamisperusteena on työsuhdeturvan puuttuminen ylimmältä johdolta eikä sillä ole mitään tekemistä palkitsemisen kanssa, ja pidettiin tärkeänä, että tämä menettely voi jatkua.

Vaikka kannanottoluonnoksessa esitetty vastasi komission suositusta, Fiva on tarkistanut lopullisen kannanoton sanamuotoa. Lopullisessa kannanotossa suositellaan, että työ- tai toimituksen ennenaikaiseen päättymiseen mahdollisesti liittyvät erorahat tulisi sopia siten, että niillä ei palkita epäonnistumista tai kannusteta liialliseen riskinottoon.

Tietojen julkistaminen

Monissa lausunnoissa katsottiin, että tietojen julkistaminen tulee kuvata yksityiskohtiin menemättä ja esimerkkilistaa pidettiin liian yksityiskohtaise-

17.2.2010

Dnro 3/103/2009

Julkinen

Instituutiovalvonta, Arto Sukula

na. Toisaalta katsottiin, että sääntelyssä tulisi ensisijaisesti kiinnittää huomiota avoimuuteen, ei niinkään palkitsemisen sisältöön.

Fiva on päättänyt tarkentaa lopullisen kannanoton sanamuotoa, mutta merkittäviä muutoksia julkistettavien tietojen sisältöön ei ole tehty. Kannanotossa tietojen julkistamista käsittelevät suositukset vastaavat komission suositusta.

Palkka- ja palkitsemispolitiikan noudattamisen tarkastaminen

Joissakin kannanotoissa suositusta, jonka mukaan valvottavan sisäisen tarkastuksen tai muun riippumattoman valvontatoiminnon tulisi vähintään vuosittain tarkastaa, että vahvistettua palkka- ja palkitsemispolitiikkaa ja siihen liittyviä yksityiskohtaisempia menettelytapaohjeita on noudatettu, pidettiin liian tiukkana ja yksityiskohtaisena.

Kannanotossa esitetty suositus vastaa komission suositusta eikä Fiva ole katsonut aiheelliseksi muuttaa kannanottoa tältä osin.

Kannanoton voimaantulo Joissakin lausunnoissa toivottiin, että kannanoton voimaantulo- ja siirtymäajat määriteltäisiin selkeästi. Esitettiin myös käsitys, että kannanoton mukaisen palkkiokäytännön käyttöönotto voi edellyttää yhteistoimintamenettelyä ja kannanotto voi siten koskea vasta vuoden 2011 palkitsemistä.

Koska kannanotto on kaikilta osin suositus, Fiva katsoo, että sille ei ole tarvetta määritellä selkeää voimaantuloajankohtaa ja siirtymäsäännöksiä. Kannanotto lähtee siitä, että valvottavat pyrkivät ottamaan suositukset käyttöön mahdollisimman nopeasti.

Saadut lausunnot julkaistaan kannanoton yhteydessä Fivan verkkopalveluissa.